

вітчизняному страховому ринку, а також опрацювати статистичні дані та навести фактичні приклади за матеріалами періодики щодо здійснення медичного страхування в різних країнах світу. На цьому етапі шляхом опитування студентів потрібно перевірити знання, набуті під час лекції та самостійної роботи.

Абсолютно необхідною формою закріплення матеріалу на наш погляд є дискусія. За допомогою дискусії студенти навчаються усвідомлювати, обмірковувати, логічно викладати свої думки. Мета дискусії може бути досягнута за умови діалогічної позиції викладача, непомітного та тактовного керування процесом дискусії. За допомогою дискусії долається бар'єр мовчання, збільшується кількість висловлювань, підвищується впевненість студентів, залучаються студенти з низьким рівнем знань, підсилюється взаємодія між слухачами та викладачем.

З метою активізації сприйняття матеріалу, на нашу думку, слід якомога частіше застосовувати на заняттях «роботу в малих групах». Для цього викладач формує групи по 4 чоловіки і ставить на обговорення проблемне питання з медичного страхування. Участь в обговоренні беруть всі члени групи, але ніхто наперед не знає, хто буде висловлювати свою точку зору від своєї групи. На основі знань кожного із членів групи можна з'ясувати і виявити різницю в поглядах і міркуваннях, стимулювати активність усіх членів групи. Працюючи з малими групами, викладач тримає в полі зору три основних моменти: мету, термін, підсумок. На все має вистачити часу.

Дискусія і робота в малих групах, як нам здається, є прогресивними формами проведення занять. За допомогою дискусії можна виявити не тільки рівень знань, але й пояснити незрозумілі питання. Позитивним є те, що студенти самостійно обговорюють тему заняття. Таким чином, вони вчатьсЯ один в одного. Викладач виступає лише як ініціатор дискусії. Саме на такому занятті відбувається поточний контроль у різних формах: усне опитування, робота в малих групах, розгляд типових ситуацій, виконання тестових завдань, тощо.

На *завершальному* етапі викладач підводить підсумок проведеного практичного заняття, ще раз акцентує увагу студентів на основних моментах теми, висловлює своє враження від заняття в цілому та роботи окремих студентів і обов'язково оголошує студентам виставлені оцінки.

С. І. Терещенко, доцент кафедри української мови та літератури

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З КУРСУ «УКРАЇНЬСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

Системна й систематична організація аудиторної та самостійної роботи студентів з курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» полягає в засвоєнні певного обсягу теоретичного матеріалу, сформованості відповідних практичних умінь та навичок. Завдання курсу, перш за все, полягає у створенні особистих мотиваційно-ціннісних орієнтирів на українську мову як мову професійного спілкування (а ширше — мислення) майбутнього фахівця. Тому механізм контролю й оцінювання набутих студентами знань повинен забезпечити не тільки широку фронтальну перевірку їхніх знань, а й стати справжнім показником якості засвоєння ними навчальної програми з курсу, уміння застосовувати набуті знання практично, тобто у своїй навчально-науковій діяльності. Таку цілеспрямовану й активну роботу студентської молоді зможе організувати тільки цілісна система, яка органічно поєднує результати поточного і підсумкового контролю навчання студентів та оцінювання їхніх знань.

Поточний та підсумковий контроль знань студентів з курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» сприяє покращенню організації навчання та керування самостійною роботою студентів, є узагальненим показником якості засвоєння ними навчальної програми з дисципліни, їхньої успішності та ставлення до навчання, що виражається у відповідних балах.

Облік успішності навчальної діяльності студентів проводиться протягом вивчення дисципліни на практичних заняттях, під час проведення поточних контролів знань, контрольній роботі (модул), а також на іспиті. Позитивними оцінками відзначається систематична й активна робота студентів на аудиторному занятті, яка виявляє у них певний рівень знань теоретичного матеріалу курсу та рівень сформованості практичних навичок, а також самостійна робота, що передбачає виконання письмових завдань різних видів, опрацювання лексикографічних джерел, підготовку повідомлень, доповідей та рефератів. Таким чином, активна робота студента протягом семестру оцінюється 5-ма балами.

Засвоєний самостійно та в аудиторії матеріал курсу перевіряється також системою поточного контролю, що складається з урахуванням необхідного мінімуму знань, який повинен засвоїти студент з відповідних тем. Зважаючи на значні обсяги теоретичного і практичного матеріалу з курсу, поточний контроль здійснюється так, щоб поступово підготувати студента до підсумкової контрольної роботи (модуля) й іспиту. Протягом вивчення курсу

«Українська мова (за фаховим спрямуванням)» передбачено проведення 3-х поточних контролів (тести, творча робота), кожен з яких оцінюється 5-ма балами (найвищий бал). Максимальна сума балів за три контролі становить 15 балів.

Отже, оцінювання в діапазоні від 20 до 40 балів за семестр дає можливість студенту отримати вже протягом семестру половину балів, тобто 20, що, очевидно, й стає стимулом позитивного ставлення до навчання.

Важливим у системі оцінювання знань є модульний контроль з питомою вагою 20 балів. Оцінка за модуль підсумовує досягнення студентів у роботі над програмою курсу, є свідченням засвоєння ними матеріалу протягом семестру.

Таким чином, якщо робота студента оцінюється позитивно, сума балів за систематичну й активну роботу над курсом «Українська мова (за професійним спрямуванням)» протягом семестру, за поточним контролем, а також за модульне завдання становить діапазон від 20 до 40 балів.

Формою підсумкового контролю вивчення курсу є іспит, який має на меті виявити певний рівень знань теоретичного й практичного матеріалу, засвоєного студентами під час вивчення дисципліни. З урахуванням повноти й правильності відповіді, уміння ілюструвати теоретичний матеріал прикладами, робити самостійні висновки та узагальнення, нормативне оформлення та обсяг відповіді, результати іспиту можуть коливатися від 30 до 60 балів.

Отже, за традиційною 4-бальною системою знання студентів за результатами поточної успішності оцінюються так: оцінка «відмінно» — 40, 35 балів, «добре» — 30, 25 балів, «задовільно» — 20 балів, «незадовільно» — менше 20 балів. Загальна кількість балів за результатами поточної успішності та підсумкового контролю (іспиту) переводиться за чотирибальною так: «відмінно» — 100, 95, 90, 85 балів, «добре» — 80, 75, 70, 65 балів, «задовільно» — менше 50 балів.

Отже, систематичність контролю, точно визначені критерії оцінювання, урахування діапазону оцінок підвищує гнучкість самого контролю знань студентів, з одного боку, з другого — такий контроль стає певним стимулом переоцінки ставлення студентів до курсу «Українська мова (за фаховим спрямуванням)».

А. В. Тімакова, ст. викл. кафедри педагогіки та психології

ФОРМУВАННЯ ЗДІБНОСТЕЙ ДО УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ В ПРОЦЕСІ КОНТРОЛЮ

Грунтовна і всебічна підготовка студентів до професійної діяльності — загальна мета навчання у вузі. Проте для успішного